

رضانام تارضاخان

کتاب تازه‌ای از هدایت... بهبودی به بازار آمد

نمی‌شود اسم هدایت... بهبودی به گوش‌تان آشنا نباشد. روزنامه‌نگار آذری‌زبان که کارش را با روزنامه جمهوری اسلامی شروع کرد و با روزنامه‌های تهران تایمز و ایران ادامه داد اما حالا نام او بیش از هرچیز دو کتاب شاخص پرواژه «شرح اسم» و «الف لام خمینی» را به خاطر می‌آورد. حالا خبری آمده که می‌گوید این برنده جایزه کتاب سال و جایزه جلال آل احمد، دو جایزه مهم کتابی کشور، کتاب جدیدش یعنی «زندگینامه رضاشاه پهلوی» را با همکاری موسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی روانه بازار نشر کرده است.

بهبودی که پس از تولد در شهر تبریز، در سال ۱۳۴۳ به همراه خانواده به تهران آمد، در سال ۱۳۷۱ در مقطع کارشناسی، از دانشگاه تهران در رشته تاریخ فارغ‌التحصیل شد. او همزمان با شروع جنگ به‌عنوان خبرنگار فعالیت کرد و برخی آثارش، تجربیاتش در این حوزه را به مخاطب متذکر می‌شوند. شم خبرنگاری او باعث شده که نوشته‌ها و کتاب‌هایش پراز تجربه‌های میدانی و متصل به حضورش در میدان‌های مختلف باشند. «تبریز در انقلاب»، «سفر به حلبچه»، و «سفر به روسیه» از این دست آثار است.

اما بعد دیگر آثار بهبودی و در واقع نقطه‌قوت آنها، روحیه پژوهشگری اوست. او سه جلد «روزشمار تاریخ معاصر ایران» را تدوین کرده و «انقلاب اسلامی به روایت اسناد ساواک» را هم در ۲۲ جلد روانه بازار کرده است. رشته دانشگاهی او تاریخ است و از این جهت به پشتوانه دانشی بهبودی در تدوین و نگار تاریخ می‌توان تکیه کرد و البته ذائقه او یا شاید شم خبرنگاری‌اش در سرک کشیدن به شخصیت‌های معارض تاریخی، از رضاشاه گرفته تا امام خمینی(ره) را نشانه‌ای از وسعت دید او در روایت تاریخ دانست.

هرچند که بهبودی از روایت خشک تاریخی هم اجتناب می‌کند و قلم او در جمع کردن روایت روان جذاب، بازگویی ابعاد دیده‌نشده شخصیت‌ها و اتفاقات که از لایه‌لای پژوهش‌هایش استخراج شده و البته مستندات تاریخی، موفق و قابل‌اعتماد کرده است. او حالا متی است که روی نگار بیوگرافی شخصیت‌های مهم تاریخ معاصر کشور تمرکز کرده و آخرین اخبار از انتشار کتاب جدید او درباره زندگی رضاشاه می‌گوید.

به گزارش مهر، رضانام تارضاخان، کتاب جدید هدایت... بهبودی، به زاویه کمترشناخته‌شده پهلوی اول، یعنی سال‌های قبل از قدرت وی پرداخته و پس از بررسی چگونگی برکشیدن وی، با وقوع کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ پایان می‌یابد. در این کتاب، علاوه بر زندگی رضانام -رضاخان بعدی- تا حدی زمانه او هم مورد بحث و نظر قرار می‌گیرد؛ آثار انقلاب اکتبر روسیه بر ایران، پایان جنگ جهانی اول، قرارداد ۱۹۱۹، ارتقای بریگاد قزاق به دیویزیون، سرازیری مستشاران نظامی و مالی بریتانیا به ایران، استحاله قزاقخانه روسی به انگلیسی و سیاست انگلستان در ایران بین دو جنگ جهانی. کتاب رضانام تا رضاخان در نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران با قیمت ۶۰ هزار تومان آماده عرضه به علاقه‌مندان و پژوهشگران است.

واقعه

شیخ جعفر و کیمیا

ادامه از صفحه ۹

شیخ جعفر مجتهدی در همان خردسالی با پای پیاده راهی کربلا شد اما در راه به جرمی نامعلوم به زندان افتاد. در زندان و پس از آزادی، برای ایشان حوادث فراوانی رخ داد که حاصل همه آنها توسل و تمسک بیشتر به اهل بیت(ع) بود. شیخ جعفر سرانجام در ۲۰ سالگی به قم مشرف شد و در منزل وقفی بسیار محقر و ساده‌ای ساکن شد که مدتی هم حاج فخر تهرانی از عارفان مشهور آن زمان در یکی از اتاق‌های آن خانه ساکن بود. شیخ جعفر مجتهدی در سال‌های آخر عمر شریف و پربرتکش از قم به مشهد مقدس رفت و در جوار ملکوتی حضرت رضا(ع) ساکن شد. میرزا اسماعیل دولابی در کتاب «طوبای کربلا» مطلبی را

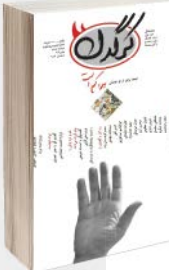

سجاد افشاریان با گاو میش می‌آید

نمایش گاو میش به کارگردانی حسین حیدری پور و تهیه‌کنندگی سجاد افشاریان به روی صحنه می‌رود. این نمایش از ۱۹ بهمن در تماشاخانه مهرگان روی صحنه خواهد رفت. وحید فقیهی نویسنده این نمایش بوده است. گاو میش روایتی تازه و چندپاره از روزگاری است که بر جنگ‌زده‌های جنگ تحمیلی گذشته است. گاو میش برای مردمان جنوب، نماد زندگی و آرامش بوده، احترام ویژه‌ای داشته و در جنگ به نوعی خدمت‌رسان بوده است.

گروه فرهنگ وهنر

شبکه نمایش خانگی یکی از رسانه‌های مهم و تاثیرگذار است و مخاطبانی جدی و پیگیر دارد. گرچه به لحاظ وسعت مخاطبان، این شبکه قابل مقایسه با گستردگی بالای تماشاکران تلویزیون نیست، اما به‌ویژه در این چند سال اخیر به دلیل ساخت سریال‌ها و برنامه‌های پرسر صدا و بهره‌گیری از برخی جذابیت‌ها، توجهاتی را به خود جلب کرد. نکته مثبت این جذب مخاطب و رقابت با مدیوم‌های نمایشی دیگری چون سینما و تلویزیون، توجه تماشاگران ایرانی به محصولات داخلی و پیروزی مقابل فیلم و سریال‌های مخرب شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان است که تا حدودی اتفاق افتاده است. البته با وجود برخی امتیازها، سریال‌های شبکه نمایش خانگی به مسیر پرزرق و برق و ترویج فضای لاکچری رفته‌اند و افراط در این زمینه که سازندگان برخی آثار برای جذب بیشتر مخاطبان به ترفندهای سریال‌های ماهواره‌ای به‌ویژه ترکیه‌ای رو می‌آورند، تبدیل به کلیشه‌ای تخریب‌کننده شده است. موفقیت سریال‌های شبکه نمایش خانگی، گاه لزوما مساوی با رضایتمندی تام و تمام مخاطبان نیست، بلکه باید دلیل جذب شدن تماشاگران به این آثار را در هیاهوی خبری و استفاده از چهره‌های سرشناس و ایده و فضایی دانست و این‌که به

کرگدن ۱۳۴ منتشر شد

صد و سی و چهارمین شماره مجله کرگدن روی دکه‌ها قرار گرفت. این شماره از کرگدن، به موضوع وطن و حاکمیت ملی می‌پردازد که از اتفاق، با مسائل و موضوعات امروز جامعه ایرانی نیز بسیار تناسب دارد. در این شماره گفت‌وگوهایی با عباس آخوندی، احسان شریعتی، جابر انصاری، سید محمد بهشتی، مسعود کوهستانی‌نژاد و ابوالقاسم اسماعیل پور نیز به چشم می‌خورد. سیدعلی میرفتاح سردبیری کرگدن را به عهده دارد.

بیخشید شما باکی کار دارید؟

«ملکه گدایان» و «قورباغه» در حالی با تبلیغات گسترده در شبکه نمایش توزیع خانگی شدند

که هیچ‌یک نتوانستند عموم مخاطبان را با خود همراه کنند

هر حال مخاطبان، علاقه‌مند به دیدن فیلم و سریال‌های متنوع هستند. بنابراین مخاطبان فارغ از کیفیت آثار، به‌طور مداوم و کنج‌گاوانه، خریدارانه با هر اثر شبکه نمایش خانگی روبه‌رو می‌شوند، ولو این‌که این نگاه خریدارانه منجر به رضایت‌مندی ودل بستن نشود.

نکته قابل اشاره دیگر این‌که معمولاً هر کدام از سریال‌های شبکه نمایش خانگی، یک عده و یک طیف از مخاطبان را جذب می‌کنند و کم‌تر پیش می‌آید سریالی طیف وسیعی از تماشاگران را به خود جلب و کاملاً موفق عمل کند. از این نظر هم، شبکه نمایش خانگی با تلویزیون به‌ویژه دوران اوجش و در نمونه‌های خویش قابل مقایسه نیست که سریال‌های موفق و ماندگار آن، طیف وسیع مخاطبان را به خود جذب می‌کند و این ظرفیت و توان را دارد که سلیقه تماشاگران زیادی را اقناع کند و رضایت‌مندی حداکثری آنها را به دست آورد. این اتفاق درباره قورباغه و ملکه گدایان، تازه‌ترین سریال‌های شبکه نمایش خانگی هم افتاده که با وجود این‌که هر کدام مخاطبان خود را دارد اما یکدستی تماشاگران در آنها وجود ندارد و با وجود امتیازاتی هیچ‌کدام از این دو سریال تا اینجا نتوانسته‌اند، رضایت‌مندی طیف وسیعی از مخاطبان را به دست آورند. تلاش‌های به‌هرقیمی این دو اثر، در بازار شبکه نمایش خانگی، گرچه به هر حال عایدی‌های سرگرم‌کننده‌ای برای مخاطبان

دربی سامانه‌ها

ملکه گدایان (پخش شده از سوی فیلیمو) دارند حتی در تیتراژ این آثار هم از آنها تشکر شده است، در فضای رسانه‌ای و مجازی به بدترین شکل ممکن علیه همدیگر می‌تازند و سریال سامانه رقیب را فارغ از بحث نقدهای فنی و تخصصی به باد ناسزا می‌گیرند.

حتی خود سامانه‌ها هم بدشان نمی‌آید از آب گل‌آلود همدیگر ماهی بگیرند، به عنوان مثال وقتی پخش قورباغه آغاز شد، سامانه رقیب، فیلم فرانسوی نفرت ساخته متیو کاسوونیس را برای نمایش به اشتراک گذاشت؛ فیلمی که مجاری کپی

یکی از پدمانه‌ترین انتقادها به مجموعه «قورباغه»

انتقاد به صحنه‌های خشونت‌آمیز آن بوده است. در نگاه نخست، البته قورباغه را نمی‌توان اثری مبتنی بر نمایش خشونت درنظر آورد اما با این‌حال، صحنه‌هایی که در آن خشونت به صورت عربیان به تصویر کشیده می‌شود در این سریال کم نیستند. چند صحنه قتل، از جمله خشونت‌بارترین

سکانس‌های «قورباغه»، در پنج قسمتی که تاکنون از آن پخش شده بوده است. خشونت از عناصر مورد علاقه هومن سیدی در فیلم‌هایش است و حالا در نخستین سریالی هم که ساخته از آن سراغ گرفته است. اما خشونت قورباغه، متفاوت از خشونت فیلم‌هایی چون «مغزهای کوچک زنگ‌زده» است که در آن سیدی، خشونت را بی‌دخل و تصرف دراماتیک به تصویر کشیده بود.

خشونت در قورباغه، گاه از این متد استفاده کرده است؛ مثلاً در صحنه قتل پیرمرد (برای پرهیز از لو دادن قصه، همین قدر کلی اشاره می‌کنیم). خشونت در این صحنه، کاملاً عربان به تصویر

کشیده شده و حتی زاویه دید دختر بچه که ما نیز از زاویه دید او صحنه را می‌بینیم، بر بار عاطفی خشونت افزوده است. ما هم بابت تماشای قتل‌ی فجیع به درد می‌آییم و هم بابت این‌که این قتل، پیش چشم‌های دختر بچه رخ می‌دهد، عصبانی می‌شویم. این سکانس و خشونت‌ی که در آن به نمایش درآمده، از همان جنس خشونت‌ی است که سیدی پیش از این نیز به قصه‌هایش احضار کرده است؛ خشونت‌ی که شما را فقط ناراحت و ترسان نمی‌کند، بلکه خشمگین‌تان هم می‌سازد.

در دیگر صحنه‌های خشن قورباغه اما از این وجه پرداخت به مقوله خشونت خبری نیست. ما در دیگر صحنه‌ها، خشونت‌هایی چه بسا عربان‌تر و بی‌پروا تر را می‌بینیم اما در عین حال، هیچ رفتی را در ما برنمی‌انگیزد. چه بسا در برخی از آنها خنده هم سر داده باشیم. خشونت هجوآلود، سستی دیرینه در سینمای جهان است و شاید متأخرترین و محبوب‌ترین نمونه‌هایش را کوننتین تارانتینو ساخته باشد. فیلم «لعنتی‌های بی‌آبرو» و خشونت صحنه تمرین نقاشی، روی پیشانی اسیر جنگی را

سلام آقای تارانتینو

قسمت اول سریال قورباغه از برخی سکانس‌های آن همان زمان در فضای مجازی چرخید. این رقابت حتی به مخاطبان این دو سریال هم کشیده شده که می‌توانید با مراجعه به دو سامانه فیلیمو و نماوا و بخش نظرات دو سریال ملکه گدایان و قورباغه، ببینید که چگونه برخی طرفداران این آثار از خجالت سریال سامانه رقیب درمی‌آیند. رقابت و حتی کری خواندن برای رقیب خوب است اما نه این‌که چشم بر اخلاق ببندیم و به جای نقد فنی و نظرات محترمانه، اثر دیگری را تخریب کنیم. امیدواریم این رقابت به شکل سالمی ادامه داشته باشد و باعث پویایی آثار نمایشی مختلف شود.

به یاد بیاورید. طنز این صحنه یادآور ترجیع‌بند هر بحثی راجع به تارانتینو است؛ «خشونت در زندگی. بالاخص رسانه‌ها. ما را احاطه کرد؛ پس تارانتینو با هجو خشونت به مقابله با آن می‌پردازد!» البته که این تحلیل در رابطه با تارانتینو، مخالف هم کم نداشته است. برخی معتقدند ایده به طنز و هجو کشیدن خشونت برای مقابله با آن، توجیهی است که تارانتینو و دوستدارانش برای فرار از انتقاد‌های مبنی بر ترویج خشونت، به آن متوسل می‌شوند. حالا خشونت در قورباغه دقیقاً همان خشونت‌ی است که مدنظر امثال تارانتینوست؟ نمی‌شود صراحتاً گفت چنین است؛ خشونت در قورباغه، اغلب فانتزی است و گاهی هم ما را می‌خنداند. بنابراین بیش از آن‌که آن را ترویج کند، با آن بازی می‌کند و از کلیشه‌های آن برای برساختن فضایی هجوآلود بهره می‌برد. نظرتان درباره تماشای قطع شدن يك انگشت زیر در کاپوت اتومبیل چیست؟ لابد با خواندن همین جمله هم انگشت خم کرده، صورت برکشیده و چشم‌تنگ کرده‌اید. از تصور درد؛ اما همین صحنه را در قورباغه ببینید... هیچ‌یک از این حالات به شما دست نمی‌دهد.

در کنار آدریان گروولکس و برادلی کانستنت که کودک‌ی و نوجوانی بازگر را بازی می‌کنند، حضور دارد و نقش آفرینی می‌کند. در عین حال، راک به‌عنوان راوی ماجرا هم از ابتدای مجموعه صدایش را به داستان آن قرض می‌دهد. دواین جانسون که از او به‌عنوان جانشین آرنولد شوارتزگراید می‌کنند، آخرین بار سال ۲۰۱۹ با سه فیلم سینمایی به دیدار تماشاگران آمد. موفقیت این فیلم‌ها نام او را در صدر فهرست قهرمانان اکشن سینما قرار داد. دومین قسمت اکشن فانتزی «جومانگی» با فروش جهانی ۸۰۰ میلیون دلاری، از موفق‌ترین محصولات سال هیالوود بود. اکشن دلهره‌آور «هائز و شاو» که اسپین‌آفی

بر مجموعه بسیار موفق «س» توانست در سطح جهانی ۷۶۰ کند. در کنار این دو فیلم، راک استریپی (شرم)؛ راهم روی پرده البته او در این فیلم در نقش و در مقام شخصیتی منفی، به داستان رفت. اما استقبال ت شخصیت، راه را برای تولید ف محوریت شخصیت او فراهم کرد

آک بعد از دو سال دوری از پرده

آینده با اکشن فانتزی و ماجراجو

به دیدار تماشاگران می‌آید. ش

تهیه‌کننده فیلم، ماجراهای آ

عکس [قاب]

بازگشایی کتاب خاطرات دواین جانسون

درام شرح حال گونه تلویزیونی راک

کیکاووس زیاری
سینمای جهان

دواین جانسون به

موفقیت بالای مجموعه تلویزیونی «راک نوجوان» امید زیادی دارد. این درام شرح حال گونه، داستان

دوران کودکی و نوجوانی قهرمان سابق دنیای کشتی کج و قهرمان اکشن امروز سینما را به تصویر می‌کشد. جانسون که با نام راک هم شناخته می‌شود، تهیه‌کننده اصلی راک نوجوان است. به گفته بازیگر: «در همان سال‌ها در رویاهایم خود را